

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

OLSOK 29. juli

Vi feirer hellige Olav i Horten og Løvøy, hvor det er en fin middelalderkirke som bærer hellig Olavs navn og er historisk knyttet til hans person.

Program:

kl. 13:00 Oppmøte hos O. og K. Myrvang i Kongsveien 52B

kl. 13:45 Vi beveger oss mot Løvøya til fots eller pr. bil.

kl. 15:00 Vi møtes ved kapellet. Moleben ved den hellige kilden.

kl. 15:30 Omvisning i Løvøykapellet.

Tropar for hl. Olav 5. tone

MED LENGSEL ETTER GUDS HIMMELSKE HERLIGHET ARBEIDET DU FOR HAM LIKE TIL JORDE LIVETS SLUTT/ OG MED DITT GODE VERK ØKTE DU DEN TALENT DU VAR BETRODD/ IDET DU VAR TROFAST MOT HAM LIKE TIL DET Å UTGYTE DITT EGET BLOD./ DERFOR HAR DU BLITT BELØNNET FOR DINE LIDELSER/ MED MARTYRKRONEN FRA KRISTI, VÅR GUDS EGEN HÅND./ BE DU DERFOR INDERLIG TIL HAM OM FRELSE FOR OSS SOM BESYNGER DEG, HERLIGE KONG OLAV.

NO. 2
2025

DEN ORTODOKSE KIRKEN I NORGE ♦ HELLIGE NIKOLAI MENIGHET ♦ ORG. NR. 971 278 315
DEN FØRSTE OG ELDSTE ORTODOKSE MENIGHET I NORGE

Многонациональный Православный Приход Русского Происхождения и Русской Традиций под каноническом омофором патриарха ПОРФИРИЯ Белградскаго и епископа ДОСИТЕЯ

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ facebook: <https://www.facebook.com/groups7HelligeNikolai/www.ortodoks.org/Kirkeside/> ♦ Postgiror.: 0532 1267426 ♦ BAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

ADRESSER & TELEFONNUMMER

erkediakon: fader Serafim, 971 62 405

korleder: Torhild Agnes Svele

Menighetsråd: f. Johannes (formann),
f. Serafim, Torstein Theodor Tollefsen, Marina
Y. Sandersen, Kristin Holm, Toska Struksnes,
Revisjonskommisjonen: Simen Syvertsen,
Ludmila Mobeck, Inger Johanne Nilsen.

Medlemsavgift (frivillig), kr.500,- Vipps nr.
97557.

Hellige Trifon Skita: mob.: 472 71 396, Hl.
Trifon forlag og Tidsskriftene Tabor, og Ortodoks
Røst, www.ortodoks.org facebook.com/trifonk-
loster
konto nr.: 2050 29 63679
Vipps nr. 539441

KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER

* ST. GEORG I NEIDEN
St. Georgs ortodokse kapell i Neiden.
starost: Oiva Jarva

* Kirkeforeningen i Bergen.
Gudstjenestested:
Repslagergaten 17, (Skuteviken)
Starost: Sturla Olsen, mob.: 920 11 492,
assisterende starost Anna Karlsen, mob.: 905
88 055,
konto: 5233 05 01006
konto: 1506.25.50853
Vipps: 569530,
hjemmeside: www.ortodoksibergen.no

* Kristi forklarelse i Rogaland
kontakt:
Torleif Grønnestad, mob.: 412.89.148
/ konto: 3265.11.10407
Hl. martyr Elisabeths kapell
adresse: Daleveien 3, Sandnes.
Vipps 123467
hjemmeside: <http://ortodoksstavanger.no>

* Kristi frembærelse i Temlet i Bodø
Alexandra Fløstrand: mob: 943.91.596

* Johnsegården i Sogn og Fjordane
Inger Johanne Enger 6877 Bygstad
Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf.: 57 71 69 00

e-post: kboklade@online.no
Hl. apost. Johannes Teologens kapell
Gravplass: Helgøya kirkegård

Det ortodokse kirkeakademiet i Oslo
fader Johannes mob.:47271396

NKR representant: fader Johannes NTSF repre-
sentant f.Johannes

NTSF representant. f.Johannes

Forum for ortodoks kirkesang:

De myrrabærende kvinners forening
Kontakt: Janette Houry
kontonummer.: 2050.29.66945

Nikolaifondet_ gironr. 0540.07.52704

Menighetsbladet:

Redaktør f. Johannes
Teknisk layout-medarbeider: Ove Svele
korrektur: Peter Svele

GUDSTJENESTER I OSLO, BERGEN, SANDNES, BODØ, NEIDEN OG HURDAL

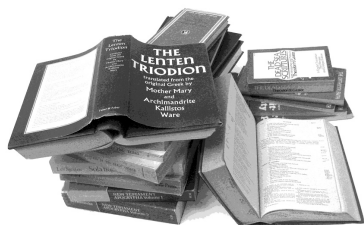
DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ▶ søndager kl.11:00 ukedager kl.:10:00

GUDSTJENESTELISTE: 2025 JULI AUGUST SEPTEMBER OKTOBER

sivil dato	ukedag	klokkeslett	GUDSTJENESTE FEIRING OG STED
5. jul.	lörd.	kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (Daleveien 3)
6. jul.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo, Guds Mor ikon av Vladimir.
7. jul.	lörd.	kl. 10:00	7.-8. JULI PILEGRIMSTUR TIL SELJA, HL. SUNNIVA.
12. jul.	lörd.	kl. 10:00	DE HELLIGE APOSTLENE PETER OG PAULUS FEIRING PÅ KLOSTERET I HURDAL.
13. jul.	sønd.	kl. 10:00	INGEN LITURGI! DE 12 HELLIGE APOSTLENE.
20. jul.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
27. jul.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
29. jul.	tirsd.	kl. 15:00	VI FEIRER HL. OLAV PÅ LØVØYA VED HORTEN.
1. aug.	fred.	kl. 10:00	HL. SERAFIM AV SAROV LITURGI PÅ KLOSTERET I HURDAL
3. aug.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
9. aug.	lörd.	kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (Daleveien 3) hl. Herman av Alaska.
10. aug.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
17. aug.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
24. aug.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
28. aug.	torsd.	kl. 10:00	LITURGI I OSLO, JOMFRU MARIAS HENSOVNELSE
<i>helgen 29. – 31. FEIRINGER I NEIDEN.</i>			
6. sept.	lörd.	kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (Daleveien 3)
7. sept.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo,
13. sept.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Bergen,
14. sept.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo, hl. Simeon Styliten
21. sept.	sønd.	kl. 11:00	Liturgi i Oslo, JOMFRU MARIAS FØDSEL
27. sept.	sønd.	kl. 10:00	Liturgi i Oslo, DET HELLIGE KORSETS OPPHØYELSE
28. sept.	sønd.	kl. 11:00	Liturgi i Oslo, Etterfest for Korsopphøyelsen

EN ORTODOKSKRISTEN kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke,
og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønnebokeb,
tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene.
lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i korskens gudstjenester så ofte som mulig.

Воскресенье – это день Господень, приходите в церковь!
Søndag er Herrens dag, gå i kirken!

BØKER OG HEFTER
TIL SALGS I KIRKEN

- * Tito Colliander: Gresk-ortodoks tro og livssyn: 54 sider Kr 50,-
- * Erkebiskop Paavali: Vår tro. 88 sider Kr 150,-
- * Epifanij den Vise: Hl. Sergij frå Radonesh. 48 sider, ill. Kr 50,-
- * Stavropoulos: Deltakere i guddommelig natur/Ortodokse lære om frelsen. 88 sider Kr 130,-
- * Ortodokse røster i nord I – En antologi ved f. Johannes (red.) 155 sider, ill. kr. 220,-
- * Den ortodokse kirkes guddommelige liturgier Faste og variable tekster til de 3 liturgier. 208 sider, innb. ill. Kr.298,-
- * Roma og Konstantinopel En økumenisk konfrontasjon; 40 sider, kr.50,-
- * Ortodokse røster i Nord II – en antologi ved f.Johannes (red.) 111 sider, ill. 150,-
- * En munk fra Østkirken Om Liturgien. kr.50,-
- * Ikon – vindu mot evigheten. av T.T. Tollefsen 152 sider, kr.250,-
- * Tjetverikov: Optina-klosteret kr.170,-
- * Ortodoks bønnebok, f.Johannes (overs. ect.): 192 sider, kr.248,-
- * Hellige Trifon av Petsjenga 104 s. ill. kr. 150,-
- * Gudstjenester, sakramenter og skikker i Den ortodokse kirke 32 sider, kr 40,-

TRADISJONEN

av Torstein Theodor Tollefsen

I følge apostelen Paulus er kirken «Guds hus, som er den levende Guds menighet, sannhetens støtte og grunnvoll» (1. Tim. 3, 15). Kristus selv sa at Han ville bygge sin kirke på en klippe, som er apostlenes tro, og at «dødsrikets porter skal ikke få makt over den» (Matt. 16, 18). Kristus lovt apostlene Helligånden, idet Han sa: «Ennå har jeg mye å si dere, men dere kan ikke bære det nå. Men når han kommer, sannhetens Ånd, skal han veilede dere til hele sannheten» (Joh. 16, 13). Løftet om Helligånden ble oppfylt på pinsedag, og Ånden har siden den gang hvilt over kirken gjennom dens apostoliske ordninger, gjennom det troende folket og gjennom biskopene, som har etterfulgt apostlenes gjerning i en ubrutt linje fra begynnelsen til i dag.

Siden reformasjonen på 1500-tallet har Den katolske kirke og de mange protestantiske trossamfunnene vært uenige om hvilke kilder kristendommen bygger på. Er det Skriften og Tradisjonen eller er det «Skriften alene» (*sola scriptura*). Reformatorene hevdet det siste, kristen tro bygger på Skriften alene. Men dermed oppstår det en serie med problemer. For det første er kirken eldre enn den kristne bibel. Kirken var der først, og dens lære og dens ordninger bygget på apostlenes forkyndelse, som de mottok direkte fra Kristus og Helligånden. De første kirkene overtok Det gamle testamente, gjerne i den greske oversettelsen Septuaginta, som hellig skrift, og denne teksten ble lest og tolket ut fra Jesu ord og gjerning og ut fra apostlenes lære. Den første kristne litteraturen ble til på 50-tallet, og består av brev skrevet av apostelen Paulus. Senere kom evangeliene og de øvrige nytestamentlige tekstene til. Fra ganske tidlig av begynte kirkene å sette disse kristne tekstene sammen til samlinger, som gradvis ble sett på som hellig skrift i tillegg til Det gamle testamente. Det verserte også etter hvert mange flere tekster enn disse, men den samlingen som vi kjenner som Det nye testamente ble satt sammen fordi den samsvarte med Tradisjonen.

Kirken bygger rett og slett på *Tradisjonen*. Det gamle testamente er *tradisjon* fordi det ble mottatt som et vitnesbyrd om Kristus og den nytestamentlige husholdningen («økonomien»), og det ble *levert videre* til kirkene gjennom de følgende generasjonene. Etableringen av en ny hellig Skrift, det vi kaller Det nye testamente, tok en del tid. Vi finner sitater fra noen skrifter i vårt Nye testamente allerede noen ganske få år etter at siste tekst var forfattet, og gradvis blir en samling av 27 skrifter «kanonisert» eller godkjent av fremtredende biskoper. Men avgrensningen av denne tekstsamlingen var først fullført på begynnelsen av 300-tallet.

fortsetter neste side

KIRKER OG HELGENER RUNDT PALATINEN I ROMA (2. del)

av Siri Sande

Vi har navnene på de fleste av de romerske dux'ene, men vi vet praktisk talt ingen ting om dem. De ble utpekt av keiseren og kom fra den østlige delen av keiserdømmet i likhet med de soldatene de hadde med seg. Mens dux'en må ha talt både latin og gresk, hadde soldatene gresk som morsmål, hvilket må ha ført til at det ble skapt en avstand mellom dem og lokalbefolkningen. Det er kanskje en av grunnene til at vi vet så lite om de østromerske ducato'ene i Italia.

Dux'en med hoff og familie må ha sikret et gresk nærvær i

Roma, og i tillegg kom det stadig «påfyll» i form av migranter og flyktninger. Den første store bølgen kom i 630- og 640-årene i forbindelse med Islams seiere i Midt-Østen og Nord-Afrika. Araberne, som var bærere av den nye religionen, var i mindretall i de erobrede områdene, men de sikret seg makt gjennom blant annet å terrorisere lokalbefolkningen. Bønder fikk avlingene ødelagt, kirker og klostre ble revet og brent og munkene og prester drept. Mange geistlige flyktet derfor vestover.

Man kan spørre hvorfor de ikke slo seg ned i Lilleasia eller

Konstantinopel, men den kirkelige og verdslige makt der var dominert av monoteismen, en retning som var «oppfunnet» for å skape forsoning mellom de ortodokse, som hevder at Kristus har to naturer, en menneskelig og en guddommelig, og monofysittene, som hevder at han bare har én (den guddommelige). I følge monoteismen hadde Kristus to naturer, men bare én vilje. Den nye retningen ble ikke populær, men bidro bare til å splitte kirken ytterligere.

Pave Martin I (649-655) sammenkalte i 649 et konsil i

fortsetter neste side

fortsettelse fra side 3 «Tradisjonen»

Ordet «tradisjon» er på gresk *paradosis* (παράδοσις), som betyr noe som leveres videre, noe som avhendes eller overføres. Verbet er *paradidonai* (παράδιδοναι), som betyr å overlevere noe til noen. Det er i denne betydning ordet blir brukt i Det nye testamente. Paulus sier (1. Kor. 11, 2 og 2. Tess. 2, 15): «Jeg roser dere for at dere minnes meg i alle ting og for at dere holder fast på overleveringene (*paradoseis*), slik jeg overgav (*paredoka*) dem til dere.» «Stå derfor støtt, brødre, og hold fast på den overlevering dere er blitt opplært i, enten ved tale eller ved brev fra oss.» Tradisjon, videreformidling eller overlevering var viktige funksjoner i etableringen av den kristne bibel som et hele. Skriftene ble lest i kirkene, ble overlevert gjennom dem, og fikk derved sin autoritet som sanne vitnesbyrd om kristen tro. Kirken ble virkelig «sannhetens støtte og grunnvoll» fordi Helligånden veiledet kirken til hele sannheten. Gammeltestamentlig profeti og

hyllest til Gud ble vevd sammen med forkynnelsen -av profetiens oppfyllelse i Inkarnasjonen.

Men det er ikke bare Skriftene som ble overlevert eller «tradert» på denne måten. Skriftene inngikk i kirkens liv, i dens gudstjeneste, som ble feiret fra begynnelsen av og som gradvis ble mer og mer rikholdig. Om den første kirken i Jerusalem, sier forfatteren av Apostlenes gjerninger (Ap.gj. 2, 42): «De holdt urokkelig fast ved apostlenes lære og ved samfunnet, ved brødsbrytelsen og ved bønnene.» Forfatteren peker her på fire ting som inngikk i opprinnelig kristendom. Alt dette ble *overlevert* eller *tradert* til de som fulgte etter den første kirken, og det har vært overlevert gjennom århundrene siden den gang.

Noen har engang sagt at Tradisjonen er Helligåndens liv i Kirken. Trosbekjennelsen sier at vi tror på «én, hellig, katolsk og apostolisk kirke». Kirken rommer alt det som leder til rett tro og rett tilbedelse. ■

Lateranpalasset hvor monotheletismen ble fordømt. Konsilets akter ble oversendt den regjerende keiser, Konstans II (641-668), med anmodning om å trekke monotheletismen tilbake. Keiseren hadde intet ønske om å gjøre dette. Tvert imot lot han paven arrestere i 653. Han ble ført til Konstantinopel hvor han ble mishandlet og senere dømt til forvisning ved svartehavskysten, hvor han senere døde. Den andre store motstander av monotheletismen, Maksim Bekjeneren, ble arrestert i Roma kort tid etter paven og ført til Konstantinopel. I likhet med pave Martin ble han forvist, men i tillegg fikk han skåret ut tungen og hugget av høyre hånd så han hverken skulle kunne diktere eller skrive (venstre hånd var regnet som uren, så den kunne man ikke skrive med).

Gjennom sin behandling av pave Martin og andre motstandere av monotheletismen ble Konstans II mektig upopulær, og bedre ble det ikke da han foretok et besøk i Roma i 663, som den første keiser etter vestrikets «fall» i 476. Under sin korte visitt klarte han å robbe byen for metall, særlig bronse. Blant annet sørget han for å få fjernet de gullforgylte bronseteglene på Pantheons kuppel, til tross for at denne bygningen var blitt omgjort til kirke i 609.

I år 691 sammenkalte keiser Justinian II (685-695, 705-711) et konsil i Konstantinopel,

hvor bare biskoper fra det østlige middelhavsområdet deltok. Han lot konsilets akter oversende til pave Sergius I (687-701) med krav om at de ble akseptert. Selv om paven var syrer, nektet han å akseptere, dels fordi vestlige biskoper ikke hadde deltatt og dels fordi synoden fordømte en del skikker som i Vesten var alminnelig utbredt. Keiseren sendte en høy offiser til Roma for å la Sergius arrestere, men det lyktes ikke. Paven var blitt for mektig. Han var populær blant befolkningen fordi han i likhet med sine forgjengere hadde overtatt oppgaver som tidligere hadde falt på keiseren: bygging av murer og veier, utbedring av vannforsyningen og ikke minst utdeling av mat til de fattige. Utdelingen foregikk i såkalte diakonier, som var tilknyttet klostre eller kirker. Dux'en på Palatinen hadde bare midler til å dekke militære utgifter (og knapt nok det), så pavene ble etter hvert Romas virkelige herskere.

Forholdet til keiseren ble stadig dårligere, og det toppet seg på 700- og 800-tallet i forbindelse med ikonoklasmen (726-787 og 815-843). Dette førte til nye strømmer av østlige flyktninger, denne gangen fra Konstantinopel og Anatolia. De ikonoklastiske keiserne var ikke bare motstandere av bilder som viste hellige personer, de mislikte også munkene, som de mente snyltet på samfunnet i stedet for å føre krig mot hed-

ninger og vantro. Flyktningene hadde med seg ikke bare ikoner, men i likhet med flyktningene fra 600-tallet brakte de også relikvier, noe som førte til økt interesse for østlige helgener. Diverse syriske og greske paver på 600- og 700-tallet vitner om det massive østlige nærvær i Roma. Den norske forskeren Per Jonas Nordhagen betegnet Roma i denne perioden som «Konstantinopel ved Tiberen». Syrisk var det ikke så mange som kunne, men velutdannede personer (spesielt prelater) behersket som en selvfølge både latin og gresk.

Selv om Romas befolkning hadde tatt seg opp etter katastrofen under goterkrigene, var det fremdeles god plass innenfor bymurene, og de nyankomne munkene fikk derfor tildelt plass rundt omkring i byen så de kunne grunnlegge nye klostre. (Hvis noen lurer på om det kom noen nonner også, må man svare at det vet vi ikke. Kvinners nærvær i Roma på 600- og 700-tallet er helt fortiet.) Området mellom Platinen og Tiberen var særlig populært, og på folke- munne ble det rett og slett kalt «det greske». En gate ved navn Via della Greca er fremdeles et minne om dette.

Et typisk eksempel på «det greske nærvær» er pave Johannes VII (705-707). Selv om han var født i Roma, var han i høy grad greker, siden han var sønn

fortsetter neste side

En del av kirkerommet i Santa Maria Antiqua

Korsfestelesesmotivet i Santa Maria Antiqua

av en høytstående funksjonær som hadde oppsyn med keiserpalasset på Palatinen. Han gikk så langt som til å overføre keiserhoffet til dette palasset, men etter hans død ble det tilbakeført til Lateranet. I løpet av sin korte periode som pave klarte Johannes VII å etterlate to bemerkelsesverdige monumenter. Det ene er freskeutsmykningen av kirken Santa Maria Antiqua ved Forum Romanum (kalt «middelalderens sextinske kapell»), og det andre er mosaikk-utsmykningen av et kapell i Peterskirken, hvor han ble begravet. Sistnevnte monument ble revet sammen med den gamle Peterskirken og er bare bevart i noen få fragmenter, men utsmykningen av Santa Maria Antiqua er forbausende godt bevart fordi denne kirken ble ødelagt av et jordskjelv i 847

og senere dekket av jord.

I 751 falt det østromerske eksarkatet idet Ravenna ble tatt av longobardene. Pave Zacharias (741-752) og hans etterfølgere måtte se seg om etter nye beskyttere. De var lei av både de østromerske keiserne og longobardene, så valget falt til slutt på frankerne. Det hele toppet seg i kroningen av Karl den Store til vestromersk keiser i år 800. Imidlertid ønsket pavene å ha et bedre utgangspunkt overfor de nye beskytterne, så i løpet av siste halvdel av 700-tallet ble det skapt et falskt dokument, «Konstantins donasjon». Ifølge dette dokumentet hadde Konstantin den Store gitt pave Sylvester I (314-335) ikke bare den åndelige, men også den verdslige makt over store deler av Italia. I 1440 avslørte den ita-

lienske filologen Lorenzo Valla «Konstantins donasjon» som en forfalskning (manuskriptet ble trykket først i 1517), men pavenes makt var for lengst blitt så sterk at de ikke lenger hadde bruk for et slikt dokument.

Etter eksarkatets fall mister pavekirken nokså snart interessen for de østlige helgener. Barn og barnebarn av de tidligere flyktningene blir etter hvert romere så gode som noen. Man begynner å sette fokus på typisk romerske helgener som den hellige Agnes, den hellige Laurentius (norsk: Lavrans), den hellige Clemens og den hellige Cecilia. Kirkene viet de østlige helgener blir imidlertid liggende som vitner om en tid da man så østover, og da diverse paver hadde syrisk eller gresk opprinnelse ■

DEL 2 KAVSOKALYVIA PÅ DET HELLIGE FJELL(1918-1925)

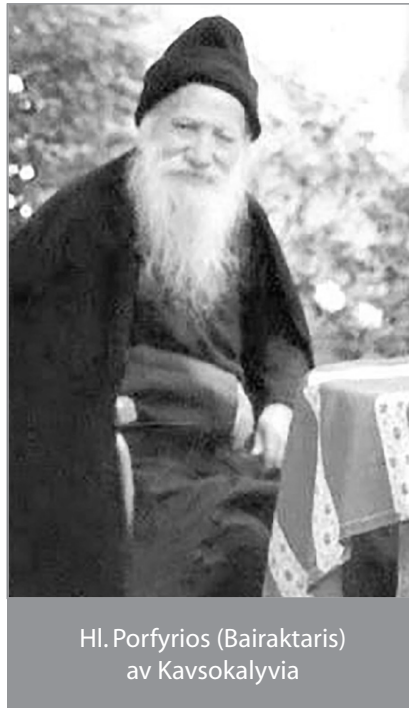
MITT LIV PÅ DET HELLIGE FJELL VAR ET LIV I BØNN, GLEDE OG LYDIGHET MOT MINE ELDRE

(forts. fra forrige nummer av MB No.1 2025)

GAMLE DIMAS OVERFØRTE
BØNNENS OG KLARSYNETS
NÅDEGAVER TIL MEG

Klokken fire ringte kirkeklokkene. Da Gamle Dimas hørte dem, gjorde han et par prostrasjoner til og avsluttet bønne. Han satte seg på den lave omringingen – jeg tror det var en omringing i forhallen der, en som var laget av stein – og inn kom Makaroudas – det var kjæleavnet for Makarios. Han var vever og mild i mælet. Han var en liten engel. Hvor lett var han ikke på hånden når han tente de små oljelampene og den store lysestaken, og hvor varsom var han ikke når han slukket dem igjen, én etter én. Og hvor smidig var han ikke når han gjorde prostrasjoner og ba om unnskyldning til høyre og venstre idet han hentet frem alterbøkene og satte an tonen for det som skulle synges. Hvor jeg elsket ham. Han fortjente å bli elsket, fordi han hadde Guds nåde.

Så gikk Makarios / Makaroudas/inn i hovedkirken. Gamle Dimas fulgte etter ham, han åpnet døren mer og gikk inn han også. Han stilte seg opp og gjorde seg klar i kirkestolen sin, og tenkte nok ikke at noen hadde sett ham i forhallen. Jeg listet meg stille frem fra mitt skjulested under trappen, og gikk forsiktig inn i hovedkirken. Jeg gikk frem og æret ikone-

Hl. Porfyrios (Bairaktaris)
av Kavsokalyvia

ne til Den Hellige Treenighet, og vendte tilbake for å stå ute på den ene siden. Da oppfordringen ble uttalt: ”Tred frem med guds frykt, tro og kjærlighet”, var det mange av fedrene som gikk frem for å motta nattverden. Jeg gjorde en prostrasjon jeg også, og mottok nattverden. En intens glede og entusiasme strømmet gjennom meg.

Etter gudstjenesten gikk jeg gjennom skogen alene, svært oppløftet og glad. Galskap! Da jeg gikk hjemover til eremitasjen, gjentok jeg stille takksigelsesbønnene. Delvis løp jeg lidenskapelig gjennom skogen og hoppet av glede; begeistret strakte jeg ut armene og ropte høyt: ”Ære være deg, Guud! Ære være deg, Gu-

uud!” Ja, armene mine fortsatte å være stivt utstrakt som om de var av ved, og kroppen min hadde form av et kors. Om du hadde sett meg bakfra, ville du ha sett et kors. Hodet mitt var som løftet til himmelen, mens brystet strakte seg ut sammen med de utstrakte armene, helt klar til å ta av til himmels. Hjertet mitt ville gjerne fly. Det jeg forteller deg, er sant; i hvert fall var det slik jeg erfarte det. Jeg vet ikke hvor lenge jeg var i denne tilstanden. Da jeg kom til sans og samling igjen, senket jeg armene og vandret stille, men jeg hadde fortsatt tårer i øynene.

Til slutt kom jeg til eremitasjen, men jeg spiste ikke noe, slik jeg pleide å gjøre. Jeg kunne ikke få meg til å snakke heller. Jeg gikk til kapellet, men jeg sang ikke noe – ingen av hymnene om anger eller bot som jeg pleide å synge. Jeg satt i min kirkestol og gjentok: ”Herre Jesus Kristus, forbarm deg over meg.” Jeg fortsatte i denne tilstanden, men ble etterhvert litt roligere. Sterke følelser tok nesten pusten fra meg og jeg var oppløst i tårer. De rant av seg selv ned av øynene mine. Jeg ønsket ikke å ha dem, men de ga uttrykk for mine følelser i nærværet av Gud. Tårene sluttet ikke å komme før om kvelden. Jeg kunne ikke synge eller tenke
fortsetter neste side

eller snakke. Hvis det hadde vært en annen der, ville jeg ikke ha snakket med ham. Da ville jeg ha gått min vei for å være alene.

Men én ting er sikker: Gamle Dimas hadde overført bønnens og klarsynets nådegaver til meg. Dette skjedde mens han ba i forhallen til Hellige Treenighetskirken, Katholikon på Kavsokalyvia. Det som skjedde med meg da, hadde jeg aldri tenkt meg muligheten av, og ikke hadde jeg ønsket eller forventet det heller. Mine eldre hadde aldri fortalt meg noe om åndelige nådegaver. Dette var deres måte å gjøre det på. De underviste meg ikke ved hjelp av ord, men bare med deres måte å leve. Da jeg leste om livene til hellige mennesker og asketer, ble jeg kjent med gavene som Gud ga dem. Men tro meg, jeg hadde aldri ventet at jeg skulle få noen nådegaver fra Gud. Det streifet ikke mitt sinn. Da dette som jeg aldri hadde tenkt meg muligheten av, plutselig inntraff, tilla jeg det aldri noen vesentlig betydning.

Om kvelden samme dag, da jeg hadde gått ut av kirken, satte meg på den lave murvollen og så utover havet. Tiden nærmet seg da mine eldre pleide å komme hjem. Mens jeg så etter dem, fikk jeg plutselig øye på dem. Jeg så dem komme ned noen marmortrappet. Men det stedet var jo langt borte, og normalt ville jeg ikke vært i stand til å se det. Jeg så dem ved Guds nåde. Dette var første gang jeg opp-

levde noe slikt, og jeg ble fylt av begeistring. Jeg hoppet opp og sprang for å møte dem og bære ryggsekkene for dem.

”Hvordan visste du at vi kom?” spurte den eldre.

Jeg svarte ikke. Men da vi kom til eremitasjen, trakk jeg min skriftefar, fader Panteleimon, til side, utenfor hørevidde for fader Ioannikios, og sa til ham:

”Jeg vet ikke hvordan jeg skal forklare det, men da dere gikk på den andre siden av fjellet, så jeg at dere kom med ryggsekker og alt dere bar på, og da løp jeg avgårde for å møte dere.”

”Helt i orden, helt i orden,” sa den eldre, ”men ikke legg noen vekt på slike ting, og ikke si noe om dem til andre, for den onde holder utkikk.”

JEG LEVDE BLANT STJERNENE,
I UENDELIGHETEN, I HIMMELEN

Som jeg sa til deg, hadde jeg aldri ønsket meg klarsynets nådegave. Og da jeg fikk den, forsøkte jeg heller ikke å styrke den eller dyrke den. Den var ikke viktig for meg. Jeg har aldri bedt Gud å åpenbare noe for meg, og det gjør jeg fortsatt ikke, for jeg tror at det ville være i strid med hans vilje. Likevel ble jeg fullstendig forandret etter erfaringen med Gamle Dimas. Jeg levde i en opphøyd glede. Jeg levde blant stjernene, i uendeligheten, i himmelen. Slik var jeg ikke tidligere.

Fra det øyeblikk jeg erfarte Guds nåde, mottok jeg mange flere nå-

degaver fra Gud. Jeg ble raskere i oppfattelsen og lærte hurtigere. Kanoniske tekster og sanger om Treenigheten, Jesus og andre lærte jeg meg utenat bare ved å høre dem bli lest eller sunget i kirken, og jeg lærte meg Psalmenes bok utenat, skjønt jeg måtte passe nøye på der hvor flere psalmer hadde lignende vers, så jeg ikke blandet dem sammen. Jeg ble gjennomgripende forandret. Jeg ”så” mange ting, men snakket ikke med andre om det, for det hadde jeg ikke fått lov til. Jeg var ikke blitt bedt om å si noe om det. Jeg så alt, la merke til alt og visste alt. Min glede var slik at det ikke lenger kjentes som om jeg gikk på jorden. Luktesansen ble åpnet og jeg luktet alt, øynene mine ble åpnet og jeg kunne kjenne igjen og se ting på lang avstand. Jeg merket meg forskjellen mellom dyr og mellom fugler. Når jeg hørte en fugl synge, visste jeg om det var en svarttrost eller spurv, bokfink eller nattergal, rødstrupe eller trost. Jeg kjente igjen fuglene på sangen. Om natten og morgenen gledet jeg meg over koret av nattergaler og svarttroster, alle sammen.

Jeg ble en annerledes person enn tidligere, og fornyet. Alt jeg så, omformet jeg til bønn. Jeg forsto det jeg så ut fra meg selv. Hvorfor synger fuglen og forherliger Skaperen? Jeg ønsket å gjøre det samme. Slik også med blomstene. Jeg kjente igjen blomstene på duften og luktet dem en halvtimes gange før jeg kom til dem. Jeg iakttok de for-

skjellige typene av gress og trær, vann og stein. Jeg samtalte med steinene. De gamle steinene hadde sett så mye! Jeg spurte dem og de fortalte meg om hemmelighetene i Kavsoalyvia. Og jeg ble fylt av følelse og anger. Med Guds nåde så jeg alt. Jeg så, men jeg snakket ikke. Jeg gikk ofte ut i skogen. Jeg gikk med begeistring mellom kratt og steiner, buskas og høye trær.

JEG FORELSKET MEG
I EN NATTERGAL
SOM INSPIRERTE MEG

En morgen vandret jeg alene i urskogen. Alt ble frisket opp av morgenduggen som skinte i sollyset. Jeg kom til en kløft mellom bratte fjellskrenter og gikk gjennom den. Så satte jeg meg på en stein. Kaldt vann rislet fredelig i bekkefaret ved siden av meg mens jeg resiterte Jesusbønnen. Det var helt fredelig, ikke en lyd kunne høres. Etter en stund ble stillheten brutt av en søt berusende stemme som sang og lovpriste Skaperen. Jeg tittet rundt, men kunne ikke se hvor den kom fra. Til slutt fikk jeg øye på en bitte liten fugl på en gren rett overfor meg. Det var en nattergal. Jeg lyttet til dens utrettelige triller. Den lille halsen blåste seg opp til bristepunktet i dens vedvarende sang. Den mikroskopisk lille fuglen skjøv vingene bakover for å finne kraft til å sende ut de søtteste toner. Hadde jeg bare hatt en kopp med vann å gi den slik at den kunne drikke og slukke tørsten sin!

Det rant tårer av øynene mine – samme slags uanstrengte nådestårer som jeg hadde fått gjennom Gamle Dimas. Dette var andre gang jeg erfarte dem.

Jeg kan ikke bibringe deg hva jeg følte. Men jeg har i hvert fall vist deg mysteriet. Jeg tenkte: ”Hvorfor lager denne lille nattergalen disse lydene? Hvorfor slår den slike triller? Hvorfor synger den slike vidunderlige sanger? Hvorfor, hvorfor, hvorfor ... hvorfor blåser den opp den lille halsen sin? Hvorfor gjør den det? Hva er grunnen? Venter den seg at noen skal rose den for dette? Sikert ikke, for det er ingen her til å gjøre det. Slik filosoferte jeg for meg selv. Denne slags følsomhet fikk jeg etter erfaringen med Gamle Dimas. Jeg hadde ikke hatt den tidligere. Hva fortalte ikke den lille nattergalen meg! Og hvor mye sa jeg til den i stillheten: ”Lille nattergal, hvem sa til deg at du skulle komme hit? Her kommer det aldri noen. Dette er et slikt avsides sted. Hvor praktfullt og utrettelig du gjør det du skal og lovpriser Gud! Hvor mye du forteller meg, lille nattergal, og lærer meg! Min Gud, hvor beveget jeg blir. Med dine sanger, kjære nattergal, viser du meg hvordan jeg skal lovsynge Gud, du viser meg tusener av ting, utallige.

Min skrøpelige helse tillater meg ikke å fortelle deg alt jeg føler om dette. En hel bok kunne skrives om det. Jeg hadde stor kjærlighet til den nattergalen

Jeg elsket den og den inspirerte meg. Jeg tenkte: ”Hvorfor den og ikke meg? Hvorfor gjemmer den seg for verden, men ikke for meg?” Tanken dukket opp i mitt sinn at jeg måtte forlate, gi slipp på meg selv, slutte å være til. Jeg sa til meg selv, ”Hvorfor? Hadde den noe publikum? Visste den at jeg var der og kunne høre den? Hvem hørte den da den blåste opp den lille halsen sin og sang? Hvorfor sang den på et slikt skjult sted? Hva med alle disse små nattergalene midt inne i tette skogen, i trange og bratte fjellkløfter og slukt, om natten og om dagen, ved solnedgang og soloppgang? Hvem hører den halsbristende sangen deres? Hvorfor oppsøker de slike skjulte steder? Hvorfor blåser de opp sine små halser til bristepunktet? Det er for å tilbe, å synge for Skaperen, å tilbe Gud. Det er slik jeg forklarer det.

Jeg anså dem alle sammen for å være Guds engler, små fugler som forherliger Gud, Skaperen av alt, og ingen hører om dem. Ja, tro meg, de gjemmer seg for at ingen skulle høre dem. De er ikke interessert i å bli hørt; men der i ensomheten, i freden, i ødemarken, i stillheten, der ønsker de å bli hørt, men av hvem? Ingen annen enn Skaperen av alt som er, av han som gir dem liv og pust og stemme. Du spør kanskje: ”Har de bevissthet?” Hva skal jeg si? Jeg vet ikke om de gjør det bevisst eller ikke. Jeg vet ikke. De er
fortsetter neste side

jo bare fugler. Det er vel slik Den hellige skrift sier: de lever i dag, men i morgen eksisterer de ikke lenger. Vi må ikke tenke annerledes enn det skriften sier. Gud kan vise oss at de er Guds engler. Men vi har vi ikke kjennskap til disse tingene. I hvert fall gjemte de seg så ingen skulle høre deres lovsang.

Slik er det også for munkene der på Det hellige fjell, deres liv er ukjent. Du lever med din eldre, og du elsker ham Prostrasjoner og asketiske basketak hører med til det daglige liv, men det tenker man ikke på. Det er heller ikke noen som spør om deg – ”Hvem er han?” Du lever i Kristus og hører til ham. Du lever sammen med alle ting og slik lever du Guds liv. Du lever i Gud, for det er i ham vi lever, beveger oss og er til (Apg 17: 28) – ditt liv som du mottar fra Faderen, gjennom Sønnen og i Helligånden ... det er her du trer inn i den uskapte Kirke og lever i den i det skjulte. Selv om du vier ditt liv til bønn for dine medmennesker, er dette ukjent for dem og de vil kanskje aldri vite hvem du er.

JEG FIKK DET FOR MEG AT
JEG SKULLE TREKKE MEG
TILBAKE TIL ØDEMARKEN OG
LEVE ALENE MED GUD ALENE

Jeg fikk det for meg at jeg skulle trekke meg tilbake, og jeg ville be min eldre om hans velsignelse og en pose med tørkede kjeks for så å forsvinne

for å lovprise og herliggjøre Gud uten opphør. Men så tenkte jeg: ”Hvor vil jeg gå hen? Jeg er ennå ikke utlært i mitt håndverk.” De hadde ennå ikke lært meg det hele. Kanskje de var redde for at jeg skulle forlate dem? Dette var en utbredt bekymring på Det hellige fjell. De lot ikke noviser fullføre sin håndverksopplæring, så de ikke skulle dra fra dem. Å kunne et håndverk ordentlig betyr frihet for en munk, for da har han en måte å tjene til sitt brød.

Jeg fikk det altså for meg å dra ut i ødemarken alene, med Gud alene. Helt uselvisk; ikke av egenkjærlighet, uten forfengelig og uten hovmod, Tror du meg? Dette var mitt ideal om uselviskhet. Mange asketer som er blitt borte for verden, har forsvunnet inn i ødemarken hvor de har oppnådd denne renhet og fullkommenhet. De søkte hverken verden eller noe annet ... De ble oppløst i tårer foran Gud, og ba for Kirken. De hadde først og fremst omsorg for verden og Kirken, og dernest for seg selv.

Så, som jeg sa, festnet nattergalens formål seg i mitt sinn. Hva var dens formål der ute i ødemarken når den blåste opp den lille halsen sin til bristepunktet i sin vedvarende sang? Var det ikke å tilbe Gud gjennom lovsang og forherligelse som var rettet til Gud, Skaperen? Så hvorfor skulle ikke jeg også dra inn i ødemarken og tilbe

Gud i stillhet, tapt for verden og menneskenes samfunn? Finnes det noe mer fullkomment? Alt dette var tanker jeg hadde gjort meg da jeg hørte den lille nattergalen. Jeg drømte om hvordan jeg ville gå inn i ødemarken og leve der i glede, og hvordan jeg skulle dø der! Jeg ville livnære meg av ville urter, og jeg ville gjøre dette og hint! Noen ganger skulle jeg gå innom et kloster som en lurvete og fillete tigger og be om litt tørket brød, og spise det uten å fortelle hvem jeg var eller hvor jeg holdt til. Jeg forestilte meg mange slike situasjoner som jeg kunne komme opp i. Men dette holdt jeg hemmelig.

Jeg kom tilbake til cellen min fylt av alle disse drømmer og følelser. Men så fremla jeg dem for min skriftefar. Den eldre smilte: ”Innbilninger!” sa han. ”Få det ut av hodet ditt. Tenk aldri på disse tingene igjen, for slike tanker gjør slutt på bønnene dine.”

Og som jeg har fortalt deg mange ganger, når jeg bekjente noe til min eldre, ble det avsluttet der og da. Og da hadde jeg plutselig en følelse av glede. Det ser ut som om dette var en følge av min eldres bønner.

Så fortsatte jeg å leve i det jordiske paradiset på Det hellige fjell, uten noe ønske om å forlate mine eldre. Men Guds plan var annerledes.

fortsetter i neste nummer av MB ■

De Myrrabærende kvinners forening i Hellige Nikolai menighet

TAKK TIL MENIGHETEN VÅR

Vi sender dere alle en stor og varm takk for alle bidrag til vår forening i 2024 og t.o.m. mars 2025, enten i form av penger eller gaver til salg i Julebasaren.

I foreningens konto ved vår årsmøte den 16.03.25 hadde vi kr 39 000.- Beløpet representerer Jule Basar salg kr 22 000.- , resten innkommet gaver fra medlemmene i Hl. Nikolai menighet, eller fra foreningens medlemmer.

Tildeling av midler:

Vi har bistått fire organisasjoner i Påskefasten 2025

- Kr 9000: Hl. Porphyrios menighet i Gaza. Hjelp til livets opphold under krigen.

- Kr. 9000: "Enkens skjerv" – et slags kollektiv, oppstartet i Homs i Syria, etter krigen

av Fader Anasthios, menighetsforstanderen i den ortodokse kirken der. Disse har vi støttet i flere år. Enkene er avhengig av hjelp. De har ingen familie

som kan støtte dem. De har mistet sine menn og deres barn er enten drept eller bortført.

- Kr. 9000: Decani klosteret i Kosovo til hjelp for internt fordrevne serbiske flyktninger som besøker klostret og trenger bistand.

- Kr. 9000 for en uavhengig ikke-statlig organisasjon i Nord Vest Romania som hjelper funksjonshemmede og trengende familier.

Vi har fått bekreftelsen og takk for alle.

Foreningen forsetter også med sin aktivitet for barna i menigheten:

Takker alle flinke barn og foreldre som bidrar.

Søndagsskolen fra august 2022. Ellers årlig Julekort aktivitet samt Eggmaling til Påsken.

Årlig utflukt til klosteret i Hurdal. I august 2024 besøkte vi Eidsvollverk i stedet. Takker Torstein Tollefsen og hans datter som har bistått oss den dagen.

Med vennlig hilsen

På vegne av medlemmene

Leder Janette Khoury

SPESIELLE ARRANGEMENTER

7. – 8.	juli	mand. tirsd.	kl.	08:00	PILEGRIMSFERD TIL SELJA MED FEIRING AV HL. SUNNIVA 8. JULI Liturgi i Selja kirke kl. 08:00. <i>Deretter båten til Selja øya.</i>
12.	juli	lørd.	kl.	10:00	PERSOK. Vi feirer de to fremste apostlene Peter og Paulus på klosteret i Hurdal. Liturgi. <i>Deretter sosialt samvær.</i>
29.	juli	tirsd.	kl.	15:00	OLSOK I HORTEN, LØVØYA Oppmøte hos Ole og Kaja Myrvang i Kongeveien 52B
1.	aug.	fred.	kl.	10:00	FEIRING AV HL. SERAFIM AV SAROV på klosteret i Hurdal Liturgi på klosteret
				Helgen 29.– 30.aug.	FEIRINGER I NEIDEN.

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

PREKEN PERSOK

Vi sier i den hl. trosbekjennelsen at vi tror på en apostolisk kirke. Vår tro og kirken er bygget på apostlenes profesenes grunnvoll. At troen og kirken knyttes til apostlene, er betingelsen for at dette skal ha virkelig betydning for oss, for apostlene er bindeleddet til Kristus. Det var de som fikk oppdraget og myndigheten til å bringe budskapet om frelsen ut i verden, og de fikk myndigheten til å binde og løse synder. Apostolisitetet vi fullt ut tar imot det apostlene lærer oss – uten å skille ut det vi mener ikke har aktualitet eller som vi mener er uakseptabelt. Å ha apostolisk tro vil si at vi i ett og alt tror slik som apostlene – når vi leser i de apostoliske skriftene, så kan vi si at det er vår tro. men apostolisitetet er også knyttet til den autoritet Vår Herre og Gud og Frelser Jesus Kristus gav apostlene, den sakramentale myndighet som lar Kristi prestedømme virke blant oss, og denne myndighet har Kirken bevart i den apostoliske suksjesjonen hvor Kristi prestedømme går fra biskop til biskop like fra apostlenes dager til i dag. Uten den apostoliske suksjesjonen ville Kirken bare vært

en religiøs forening og troen, en ideologi.

Apostlenes autoritet i Kirken har alltid vært stor, det kan vi se når vi leser kirkefedrenes skrifter og når vi leser kirkehistorien, og vi hører også om det i Kirkens gudstjenester.

Når vi leser kirkefedrenes skrifter, ser vi at de alltid henviser til apostlene som autoriteten, og det bør vi ta lærdom av. Vi skal ikke bytte ut apostlene med senere kirkefedre, men vi skal gjøre som fedrene, lytte til apostlene. For vår Herre Jesus har sagt at når vi hører dem, da hører vi Ham.

Som ortodokse kristne blant andre troene er det lett å legge for mye vekt på det som spesifikt ortodokst og annerledes enn det vi oppfatter som felles kristent. Men dermed kan vi begå den feil å gjøre ortodoks kristendom om til en konfesjon blant andre. Slikt må ikke skje. Den ortodokse tro finner vi først og fremst i Bibelen, og deretter hos kirkefedrene og tradisjonen. Vi skal derfor ikke lese kirkefedrene i stedet for Bibelen,

men la oss veilede av dem når vi leser Den hellige skrift til å forstå den rett og sette den i sentrum. På den måten kan vi unngå å legge for mye vekt på det som er kulturelle og historiske særtrekk i Kirken, i stedet for Kirkens virkelige innhold.

Det er godt og nyttig å lese om helliges liv og kamp, og i særdeleshet skal vi lære oss å kjenne de bibelske personenes liv å kjenne, og så ta deres levned til etterfølgelse, slik hl. ap. Paulus lærer oss.

Det er for eksempel godt og nyttig å lese om helgener fra forskjellige tider og steder, om deres livs vanskeligheter og kamp, men bare om vi tar lærdom av det. F. eks. kan vi lese at hl. Serafim av Sarov hver uke leste gjennom hele Det nye testamentet i Bibelen. Dette sammen med bønner var hans åndelige føde. Det bør vi da ta som forbilde. Så la oss lære av de hellige fedrene og mødrene å vende våre øyne mot de hellige apostlene og lytte til dem, la oss belære og veilede av dem til lydighet og kjærlighet mot vår Herre Jesus Kristus, vår Gud og Frelser. ■